

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek

Červenec 2018

BARBARA PERTOLD-GEBICKA

Barbara Pertold-Gebicka

Barbara Pertold-Gebicka je absolventka CERGE-EI, kde získala v roce 2011 doktorát z ekonomie. V letech 2011-12 byla postdoktorskou vědeckou pracovnící na Aarhuské univerzitě v Dánsku. V současné době je odbornou asistentkou na Institutu ekonomických studií FSV UK. Zaměřuje se na empirickou analýzu trhu práce, rodinnou politiku a vzdělávání. Absolvovala dvě vědecké stáže na Kalifornské univerzitě v Berkeley

Barbara Pertold-Gebicka is a graduate of CERGE-EI, where she earned a Doctorate in Economics in 2011. In 2011-12 she was a postdoctoral scientist at the Aarhus University in Denmark. At present, she is a lecturer at the Institute of Economic Studies, FSV UK. In her research she focuses on empirical analysis of the labor market, family policy and education. She completed two internships at the University of California at Berkeley.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek

Studie 8 / 2018

© Barbara Pertold-Gebicka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2018

ISBN 978-80-7344-465-5 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek¹

ČERVENEC 2018

BARBARA PERTOLD-GEBICKA

Shrnutí

- U žen, které čerpají dlouhou rodičovskou dovolenou, dochází k přerušení spojení s trhem práce a výrazným ztrátám lidského kapitálu. Profesionální rozvoj matek je tím negativně poznamenán ještě několik let po návratu do práce.
- České ženy tráví v mezinárodním srovnání extrémně dlouhou dobu na mateřské a rodičovské dovolené. Po zavedení reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 ale průměrná doba, po které se matka vracela na trh práce, klesla o šest měsíců ze 40 měsíců (3,3 let) na 34 měsíců (2,8 let) po narození nejmladšího dítěte.
- Čeští rodiče (v praxi většinou matky) měli před i po reformě z roku 2008 nárok na čtyři roky rodičovské dovolené. První tři roky mají garantované pracovní místo v předchozím zaměstnání. Před reformou mohly matky čerpat rodičovský příspěvek ve fixní výši až do čtvrtých narozenin dítěte. Od 1. ledna 2008 si mohly zvolit délku čerpání rodičovského příspěvku do věku 2, 3, nebo 4 let dítěte.
- V této studii odhadujeme, že zkrácení doby, trávené na rodičovské dovolené, vedlo k tomu, že matky šest až sedm let po narození dítěte pracovaly v průměru na lepších pracovních pozicích.
- Konkrétně to znamená, že středoškolsky vzdělané matky dětí ve věku 6–7 let zastávají častěji vysoce kvalifikované pozice (zákonodárci a řidiči pracovníci, specialisté a technici a odborní pracovníci) – nárůst o tři procentní body. Závěry studie také dokazují, že jsou tyto matky zaměstnané v zaměstnáních s vyššími platy – v průměru o 530 korun.
- Závěry naší studie jsou v souladu s tím, že českým matkám záleží na jejich profesním rozvoji a pokud mají tu možnost, čerpají rodičovskou dovolenou kratší dobu.
- Rychlejší návrat z rodičovské dovolené do zaměstnání znamená možnost lepší pracovní pozice i po několika letech. Důvodem je pravděpodobně vyšší úroveň lidského kapitálu, o který žena buď nepřišla v důsledku dlouhé rodičovské dovolené, nebo měla po návratu do práce delší čas na jeho opětovné získávání.

¹ Tato studie vznikla díky finanční podpoře grantu GA ČR č. 14-26574P. Autorka by také ráda poděkovala Michalu Šoltésovi za spolupráci při zpracovávání dat. Případné nepřesnosti jdou ovšem na vrub autorky.

Impact of parental benefits reform in 2008 on mothers' occupational allocation²

JULY 2018

BARBARA PERTOLD-GEICKA

Summary

- Long parental leaves interrupt mothers' connection to the labor market and lead to significant human capital losses. This negatively affects mothers' careers even several years after returning to employment.
- Since 1990s Czech mothers spend extremely long (in the international context) time on parental leave following each childbirth. However, the average time spent on parental leave dropped, on average, by seven months from 40 months (3.3 years) to 34 months (2.8 years) after the 2008 reform of parental benefits system.
- Both before and after the reform mothers were entitled to four years of parental leave following each childbirth, with the first three years accompanied with job protection. Before the reform mothers were also eligible for parental benefits at a uniform monthly rate till the child's fourth birthday. Since January 1, 2008 mothers could choose whether to collect parental benefits till the child's second, third, or fourth birthday.
- This study shows that the reduction of time spent on parental leaves, that was induced by the reform, translates to better occupational allocations of mothers six to seven years after childbirth (i.e. when their child reaches compulsory school age).
- Specifically, it is documented that after the reform more high school educated mothers of 6-7-year-olds are employed in high skilled occupations: managers, professionals, and technicians and associate professionals – increase by 3 percentage points. The study also shows that after the reform these mothers are employed in occupations paying higher salaries – increase by 530 CZK.
- These findings suggest that Czech mothers do care about their careers and spend less time on parental leave when they are given this possibility.
- Moreover, spending less time on parental leave means that mothers have better jobs several years after returning to the labor market. This is most probably driven by higher levels of human capital – either not lost while on leave or accumulated sooner after returning to the labor market.

² This study received financial support from a grant No. 14_26574P of the Czech Science Foundation. The author would also like to thank Michal Šoltés for research assistance while working with data. Any inaccuracies are however down to the author.

Úvod

V České republice (ČR) je jeden z nejvelkorysejších systémů rodičovské dovolené v Evropě. Matky mohou čerpat až čtyři roky dovolené (mateřské a rodičovské), spojené s vyplácením příspěvku v mateřství a rodičovství. Tento systém umožňuje matkám trávit čas se svými dětmi, zároveň je ale na velmi dlouhou dobu vzdaluje trhu práce. Typická česká matka se dvěma dětmi stráví na rodičovské dovolené 6 až 8 let. V okamžiku návratu na pracovní trh se ženy potom často potýkají se ztrátou velké části pracovního lidského kapitálu a pracovních návyků. To může být jedním z důvodů, proč je mezi českými ženami a muži druhý největší rozdíl ve výši platů v Evropské unii (v roce 2016 vydělávaly české ženy průměrně o 22 % méně než muži)³, přestože míra participace českých žen na trhu práce patří k nejvyšším.

Cílem této studie je kvantifikovat dopad doby strávené na mateřské a rodičovské dovolené, na pozici žen na trhu práce, hodnocenou podle jejich vykonávaného povolání 6 až 7 let po porodu. Vycházím z předpokladu, že povolání, které člověk vykonává, vypovídá o jeho znalostech a schopnostech potřebných k výkonu specifických úkolů daného povolání. Tím, že srovnám pracovní zařazení žen, které strávily různě dlouhou dobu na rodičovské dovolené, budu moci odhadnout, jak byly absencí na trhu práce dotčeny jejich pracovní schopnosti.

Doba, kterou člověk stráví mimo pracovní trh, má negativní vliv na jeho pracovní schopnosti a návyky. Výzkum Edina a Gustavssona (2008) na švédských datech ukázal, že jeden rok mimo zaměstnání s sebou nese pětipercentilový pokles na křivce rozdělení všeobecných dovedností, měřených pomocí Testu gramotnosti dospělých (Adult Literacy Test). České matky ale péčí o děti stráví výrazně více než jeden rok. Kvůli ztrátě všeobecných dovedností a pravděpodobně také dovedností specifických pro konkrétní zaměstnání mohou být matky po návratu z rodičovské dovolené nucené změnit zaměstnání a najít si méně náročné pracovní místo. Pokud jsou si navíc ženy předem vědomy ztráty kvalifikace, spojené s mateřskou a rodičovskou dovolenou, mohou si už na začátku své pracovní kariéry vybírat méně náročná povolání. Celkově to pak vede k odsouvání žen (zejména matek) na méně náročné a hůře placené pracovní pozice.⁴

³ Více informací o specifické situaci žen na českém trhu práce lze najít ve Studii IDEA 8/2015.

⁴ Již v roce 1978 Mincer a Polachek psali o ztrátě lidského kapitálu během času stráveného mimo trh práce, zejména na mateřské a rodičovské dovolené. Lalive and Zweimuller (2009) ukázali, že zkrácení rodičovské dovolené v Rakousku v roce 1996 z 24 měsíců na 18 měsíců vedlo ke zvýšení průměrných platů žen tři roky po porodu. Akgunduz a Plantenga (2013) na vzorku 16 evropských zemí za 15 let odhadli, že podíl žen na vysokokvalifikovaných pozicích je nejvyšší při rodičovské dovolené v délce 20 týdnů, zatímco participace žen na trhu práce je nejvyšší při rodičovské dovolené

Pracovní segregace žen je v České republice velmi výrazná. Podle Evropské komise dosahuje index genderové segregace v ČR hodnoty 28,4, což je jedna z nejvyšších hodnot v zemích Evropské unie (EC, 2014). Tento index měří podíl populace, která by musela změnit zaměstnání, tak aby bylo pracovní zařazení žen a mužů vyrovnané. Je pozoruhodné, že v České republice pracovní segregace téměř neexistuje mezi mladými lidmi (do pěti let od nástupu do zaměstnání), ale je velmi vysoká mezi staršími zaměstnanci. Tento rozdíl může být způsoben obtížemi, kterým ženy čelí při snaze skloubit práci s rodinnými povinnostmi a dlouhým obdobím absence v zaměstnání z důvodu rodičovství, které ženám zavírají dveře při postupu kariérním žebříčkem.

V tomto výzkumu se zaměřuji na roli dlouholeté absence žen na trhu práce kvůli péči o děti a dokazuji, že délka rodičovské dovolené skutečně ovlivňuje postavení matek na trhu práce. Po zavedení reformy rodičovského příspěvku v roce 2008 se průměrná doba čerpání rodičovské dovolené po jednom dítěti snížila zhruba o půl roku. Zkrácení doby mimo zaměstnání se promítlo do 7,5% nárůstu podílu matek s dětmi ve věku 6–7 let zaměstnaných na vysoce kvalifikovaných pozicích a 3% nárůstu průměrné mzdy v povoláních vykonávaných matkami dětí ve věku 6–7 let.

V následujících kapitolách představuji institucionální rámec a popis reformy rodičovské dovolené z roku 2008, použitá data a metody a závěry výzkumu.

Reforma čerpání rodičovského příspěvku

V tomto výzkumu zjišťuji, zda reforma čerpání rodičovského příspěvku ovlivnila postavení na trhu práce u matek, které porodily děti po zavedení nových pravidel. Většina pravidel čerpání mateřské a rodičovské dovolené zůstala reformou v roce 2008 nedotčena, ke změně došlo jen v systému vyplácení rodičovského příspěvku.

Matky v České republice mají nárok na 28 týdnů mateřské dovolené (37 týdnů v případě vícečetných porodů), kdy pobírají dávky peněžitě pomoci v mateřství ve výši přibližně 70 % předchozích hrubých příjmů. Zaměstnavatel, u kterého matka před nástupem

v délce 30 týdnů. Pro Českou republiku existuje jen omezený počet relevantních výzkumů. Studie IDEA 8/2015 poukazuje na vysokou nezaměstnanost žen po ukončení rodičovské dovolené; Bičáková a Kalíšková (2016) odhadují, že prodloužení doby vyplácení rodičovského příspěvku ze 3 na 4 roky v roce 1995 vedlo ke snížení zaměstnanosti žen i 6 let po porodu.

na mateřskou pracovala, by jí měl po návratu nabídnout stejné, nebo odpovídající pracovní místo.

Rodičovská dovolená, která většinou navazuje na mateřskou dovolenou, je dobrovolná a může ji teoreticky čerpat kterýkoli z rodičů. V České republice čerpají rodičovskou dovolenou skoro výhradně matky. Do tří let věku dítěte je rodičovská dovolená spojena s určitou mírou jistoty zaměstnání. Zaměstnavatel je rodiči povinen nabídnout zaměstnání, ale pracovní pozice ani plat nemusí odpovídat pozici před nástupem na rodičovskou dovolenou. Rodič se může se zaměstnavatelem domluvit na pokračování rodičovské dovolené až do 4. roku života dítěte, zaměstnavatel ale nemá povinnost nabídnout rodiči po návratu práci. Rodič, který zajišťuje celodenní péči o malé dítě má nárok na měsíčně vyplácený rodičovský příspěvek.

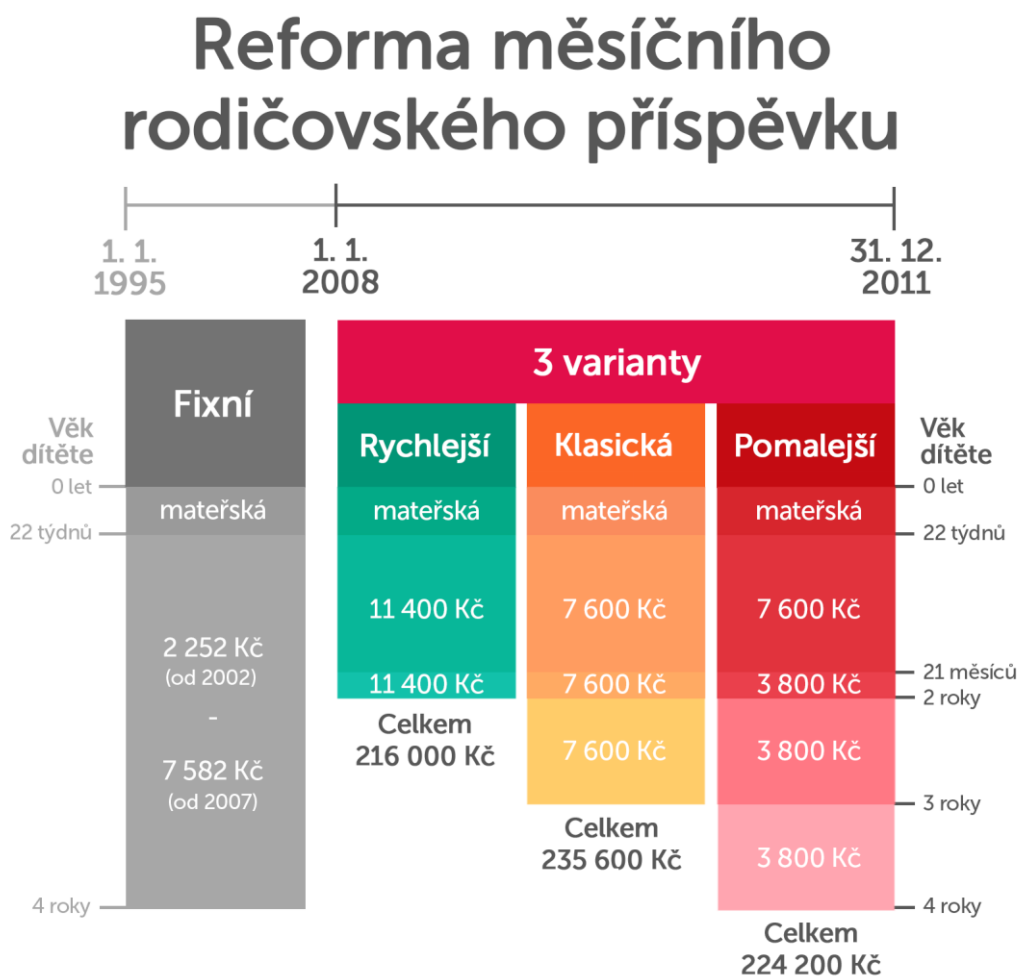
V roce 2008 byly zavedeny změny ve způsobu vyplácení rodičovského příspěvku. Mezi lety 1995 a 2008 byly rodičům vypláceny jednotné fixní měsíční příspěvky až do věku čtyř let dítěte nebo do chvíle, kdy se narodilo další dítě. Příspěvek postupně narůstal z 2 252 Kč měsíčně v roce 2002 až na 7 582 Kč měsíčně v roce 2007. Do roku 2004 bylo pobírání příspěvku podmíněno omezenou aktivitou na trhu práce. Rodič, který zajišťoval celodenní péči o malé dítě, měl na příspěvek nárok, pouze pokud jeho současný měsíční příjem nepřesahoval určitou částku odpovídající zhruba pětině průměrného celorepublikového měsíčního příjmu. Až do roku 2012 navíc platila podmínka, že dítě, na které rodič pobírá příspěvek, nesmí navštěvovat zařízení péče o děti na více než 46 hodin za měsíc.

Od 1. ledna 2008 se systém vyplácení rodičovského příspěvku zásadně změnil zavedením systému třírychlostního rodičovského příspěvku. Rodiče si mohli zvolit délku období, po které chtějí rodičovský příspěvek pobírat. Na výběr byly tři varianty – rychlejší (do dvou let věku dítěte), klasické (do tří let) a pomalejší (do čtyř let) čerpání rodičovského příspěvku. Při každé z variant byl příspěvek vyplácen v jiné výši (viz **Obrázek 1**).⁵ Rodič se mohl přihlásit ke zrychlené variantě do 22 týdne věku dítěte (tedy na konci mateřské dovolené) a ke klasické variantě do 21 měsíců věku dítěte. Pokud si rodič ani jednu z variant nezvolil, čerpal automaticky pomalejší variantu.⁶

⁵ Zavedení možnosti pobírat rodičovský příspěvek po kratší dobu nebylo spojeno s vylepšením dostupnosti předškolní péče. Rodiče tak při volbě délky pobírání rodičovského příspěvku čelili - a dodnes čelí - nejistotě zda po vyčerpání příspěvku najdou pro dítě místo ve školce a budou moci nastoupit do práce.

⁶ https://www.mpsv.cz/files/clanky/4876/MPSV_A4_bezorezu.pdf

Obrázek 1: Přehled třírychlostních rodičovských příspěvků, zavedených 1. ledna 2008 a zrušených 31. prosince 2011

Poznámka: V barevné části obrázku jsou uvedeny měsíční platby rodičovského příspěvku podle věku dítěte v systému platném v období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2011. Pod sloupci je uvedena celková vyplacená částka. Do 22 týdne věku dítěte je vyplácena peněžitá pomoc v mateřství (mateřská). Pokud neměla matka nárok na peněžitou pomoc v mateřství, byl jí v tomto období vyplácen rodičovský příspěvek 7 600 Kč a poté přešla automaticky na pomalejší variantu čerpání rodičovského příspěvku.

Jednu ze tří uvedených variant si museli vybrat všichni rodiče, jejichž děti se narodily po 1. lednu 2008 a rodiče, jejichž děti byly 1. ledna 2008 mladší než 22 týdnů. Rodičům dětí starších 22 týdnů byl automaticky vyplácen rodičovský příspěvek ve zpomalené variantě. Pokud ale dítě k 1. lednu 2008 ještě nedovršilo 22 měsíců věku, mohl rodič požádat o přeřazení do varianty klasické.

Ačkoli výchozím nastavením bylo pro všechny rodiče zpomalené čerpání rodičovského příspěvku (do 4 let), data Úřadu práce ČR ukazují, že si většina rodičů (matek) zvolila klasickou variantu čerpání příspěvku (do 3 let). Tato volba byla pravděpodobně motivována snížením příspěvku po 21. měsíci věku ve zpomalené variantě a nejvyšší celkovou částkou, kterou rodiče mohli získat.

1. ledna 2012 došlo k dalším změnám v systému vyplácení rodičovského příspěvku, jejichž cílem bylo sjednocení celkové vyčerpané částky a zvýšení flexibility nastavení doby čerpání a výše příspěvku.

Tento výzkum pracuje pouze s daty o matkách, kterým se narodilo dítě před rokem 2012, aby nedocházelo ke směšování dopadů reformy v roce 2008 a v roce 2012.

Data a metoda výzkumu

Výzkum je založen na datech z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) Českého statistického úřadu v letech 2002–2016. Tento soubor dat obsahuje čtvrtletní údaje o socioekonomickém postavení jednotlivých členů domácností. Každá domácnost a její členové jsou sledováni po dobu pěti po sobě následujících čtvrtletí a složení souboru domácností se pravidelně obměňuje.

Výpočty vychází ze zkoumání vzorku matek v produktivním věku (od 25 do 54 let), kterým se nejmladší dítě narodilo v období mezi 1. lednem 2000 a 31. prosincem 2011 a je mu v době pozorování méně než 12 let. Vzorek obsahuje okolo 115 tisíc pozorování v průběhu 15ti let (tedy okolo 7,7 tisíc pozorování ročně).

K propočtu dopadů reformy rodičovského příspěvku na pozici matek na trhu práce byly použity dva přístupy.

K zodpovězení otázky, zda se v období po zavedení reformy zkrátila doba, po kterou ženy pečují o dítě a nejsou zaměstnané, bylo použito jednoduché srovnání období „před a po“. V regresní analýze byl zaměstnanecký status vysvětlovanou proměnnou a údaj, zda se jedná o dobu před nebo po reformě, byl spolu s dalšími kontrolními proměnnými vysvětlující proměnnou.

Metodou tzv. rozdílu v rozdílech zjišťuji, zda matky dětí ve věku 6–7 let, kterých se reforma nedotkla, pracovaly na jiných pracovních pozicích, než ženy, kterých už se reforma týkala. Metoda rozdílu v rozdílech spočívá v porovnání změny před a po reformě u dotčené skupiny jedinců a změny před a po reformě u kontrolní skupiny jedinců. Jednoduchým porovnáním pracovního zařazení dotčené skupiny před a po reformě bych totiž mohla chybně přisoudit dopady, které nastaly v důsledku jiných faktorů, jako je rozdílná hospodářská situace v uvažovaných obdobích.

Dotčenou skupinou jsou matky, jejichž pozice na pracovním trhu mohla být dotčena reformou rodičovské dovolené, tedy matky s dětmi ve věku 6–7 let.⁷ Údaje o jejich pracovním postavení sleduji v období nedotčeným reformou (2006–2012, pro matky dětí ve věku 6–7 let narozených v letech 2000–2005) a po reformě (2013–2016, pro matky dětí ve věku 6–7 let narozených v letech 2007–2010).

⁷ Sledovanou skupinou jsou matky dětí, které již nastoupily do školy. Důvodem je fakt, že v době, kdy je nejmladší dítě ve školním věku, se vrací na trh práce převážná většina matek a sledované postavení žen v zaměstnání není tak ovlivněné složením pracovní síly.

Kontrolní skupinu tvoří matky s nejmladšími dětmi ve věku 10–12 let (pozorované ve stejném kalendářním období jako dotčená skupina matek), které se narodily před zavedením reformy. Tato skupina matek neměla ani v jednom ze sledovaných období možnost být zasažena reformou rodičovské dovolené, protože už měla starší děti. Ve změnách pracovního zařazení se u nich tedy promítají pouze všechny ostatní vlivy, kterým byl trh práce žen vystaven. Když změnu v jejich pracovním zařazení odečteme od změny, která nastala u dotčené skupiny, vidíme čistý dopad reformy rodičovského příspěvku.

Sledovanou proměnnou je pracovní zařazení matek na pracovním trhu. Pracovní zařazení vypovídá o úrovni lidského kapitálu a postavení na trhu práce, stejně jako o schopnostech a dovednostech, nutných k výkonu specifických povolání. V této studii využívám dvě měřítka pracovního zařazení:

- Pracovní zařazení v kvalifikačně náročném zaměstnání na základě Mezinárodní klasifikace zaměstnání (ISCO).⁸ První tři kategorie z devíti označuji v této studii jako vysoce kvalifikované a zkoumám podíl matek s dětmi v dané věkové skupině, které zastávají tyto vysoce kvalifikované pozice (zákonodárci a řídící pracovníci, specialisté, techničtí a odborní pracovníci).
- Průměrný měsíční plat v zaměstnání, které žena vykonává.⁹ Toto měřítko vzniklo spojením kódu zaměstnání v klasifikaci ISCO s daty o průměrných platech v jednotlivých zaměstnáních z Informačního systému o průměrném výděлку¹⁰.

⁸ ISCO je hierarchickou klasifikací zaměstnání, kde jsou jednotlivé kategorie seřazeny podle míry dovednostních a vzdělanostních požadavků.

⁹ Jedná se o průměrný plat za celou ekonomiku v daném kalendářním roce, nikoliv plat konkrétní ženy. Data o příjmech jednotlivců nejsou v databázi VŠPS dostupná. Průměrný měsíční plat je přepočítán z průměrného hodinového výděлку pro zaměstnance pracujícího na plný úvazek.

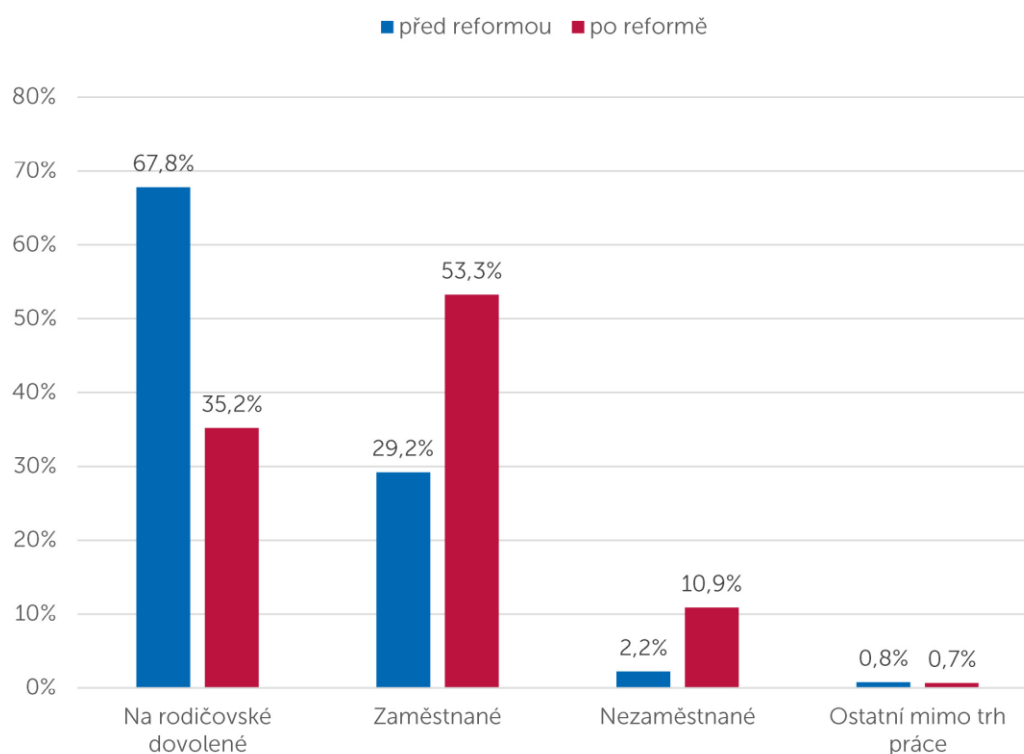
¹⁰ www.ispv.org

Výsledky výzkumu

Doba čerpání rodičovské dovolené před a po reformě v roce 2008

Ačkoli vyplácení rodičovského příspěvku není v České republice přímo vázáno na čerpání rodičovské dovolené, většina lidí má přídavky spojené s dobou, kdy pečují o děti a nechodí do práce (Křížková a kol. 2011). Proto mají změny v systému vyplácení rodičovského příspěvku přímý vliv na dobu, po kterou zůstávají matky na rodičovské dovolené (Mullerová, 2016; Bičáková a Kalíšková, 2016). Ačkoli zaměstnavatelé jsou povinni držet zaměstnancům na rodičovské dovolené místo jen do třetích narozenin dítěte, před reformou v roce 2008 čerpala většina matek rodičovskou dovolenou po dobu čtyř let, tedy po dobu vyplácení příspěvku. Po zavedení reformy končí většina matek rodičovskou dovolenou po třech letech. **Graf 1** ukazuje status matek tříletých dětí (matek, jejichž nejmladší dítě je starší tří let, ale mladší čtyř let), na trhu práce před reformou a po reformě. Podíl zaměstnaných matek tříletých dětí během reformy vzrostl z 29,2 % na 53,3 %, podíl ekonomicky aktivních (součet zaměstnaných a nezaměstnaných) z 31,4 % na 64,1 %. Pro porovnání, ve stejném období klesl podíl zaměstnaných matek dětí ve věku 10–12 let z 86,9 % na 83,3 %.

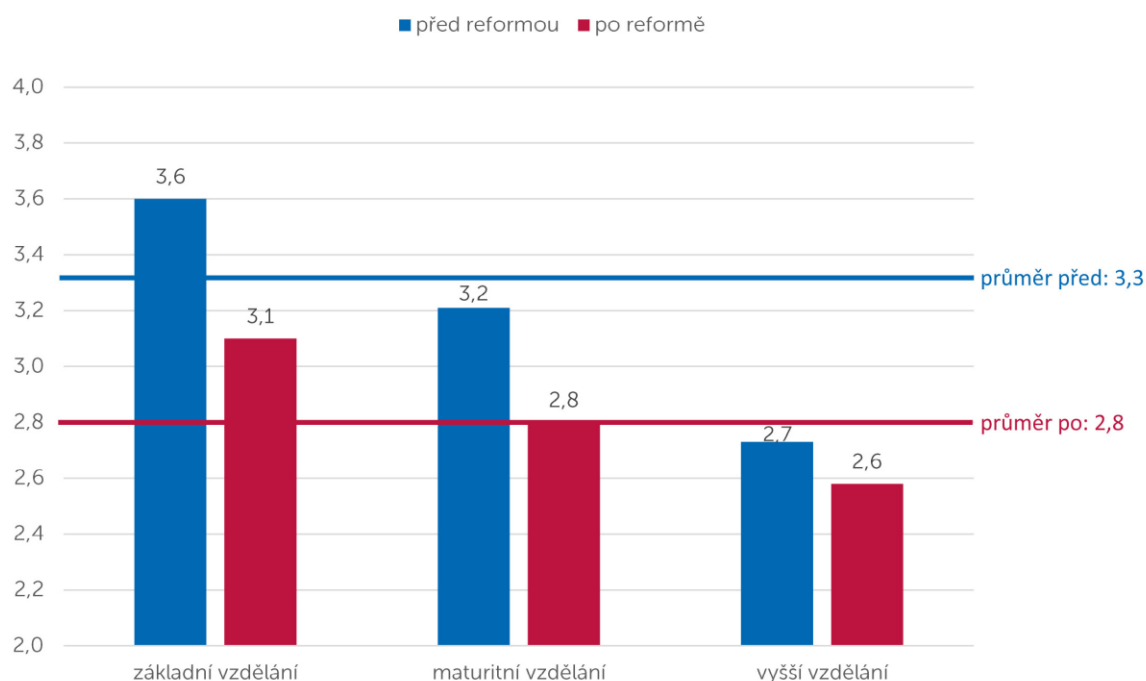
Graf 1: Status matek s tříletým dítětem na trhu práce před a po reformě

Poznámka: Graf zobrazuje postavení na trhu práce matek, jejichž nejmladší dítě je starší tří let, ale mladší čtyř let. Skupina „Na rodičovské dovolené“ zahrnuje všechny matky na rodičovské dovolené a matky v domácnosti. Sloupce „Před reformou“ označují matky, jejich nejmladší dítě se narodilo před rokem 2006. Sloupce „Po reformě“ označují matky, jejich nejmladší dítě se narodilo v roce 2007 nebo později. Údaje vychází z Výběrového šetření pracovních sil ČSÚ. Vzorek obsahuje data z let 2003–2016 a jsou v něm zahrnuty matky, jejichž nejmladší dítě se narodilo mezi lety 2000 a 2012.

Regresní analýza, srovnávající stav před reformou a po ní, ukazuje, že zavedením reformy se průměrná doba, kterou stráví české matky na rodičovské dovolené, zkrátila zhruba o šest měsíců – ze 40 měsíců (3,3 let) na 34 měsíců (2,8 let). Změna byla nejcitelnější u skupiny matek se základním a neúplným středním vzděláním, které před reformou nejčastěji zůstávaly na rodičovské dovolené čtyři roky.

Graf 2: Průměrný věk nejmladšího dítěte při návratu matky na trh práce

Poznámka: Graf zobrazuje průměrný věk nejmladšího dítěte v době, kdy se matka vrací na trh práce po rodičovské dovolené. Sloupce „Před reformou“ označují matky, jejichž nejmladší dítě se narodilo před rokem 2006. Sloupce „Po reformě“ označují matky, jejichž nejmladší dítě se narodilo v roce 2007 nebo později. Údaje vychází z Výběrového šetření pracovních sil ČSÚ. Vzorek obsahuje data z let 2002–2016 a jsou v něm zahrnuty matky, jejichž nejmladší dítě se narodilo mezi lety 2000 a 2012.

Pracovní zařazení matek před a po reformě rodičovské dovolené

V důsledku reformy rodičovské dovolené došlo ke zkrácení průměrné doby, kterou matky trávily mimo pracovní trh péčí o děti. V další části analýzy se zabývám otázkou, zda včasější návrat do zaměstnání nějakým způsobem ovlivnil pracovní zařazení matek.

K zodpovězení této otázky využívám metodu rozdílu v rozdílech, která identifikuje dopady reformy na základě porovnání situace před reformou a po ní u dvou skupin matek.

První skupinou (dotčenou reformou) jsou matky dětí ve věku 6–7 let. Porovnávám pracovní zařazení matek dětí ve věku 6–7 let, které byly zasaženy reformou (pozorované v letech 2013–2016, jejichž děti byly narozené v letech 2007–2010) a těch, které nebyly

zasazeny reformou (pozorované v letech 2002–2012, jejichž děti byly narozené v letech 2000–2005). Abych vliv reformy očistila o případný vliv dalších faktorů, porovnávám situaci ve stejných kalendářních obdobích také u kontrolní skupiny matek s dětmi ve věku 10–12 let.

Dopad reformy na pracovní zařazení matek v době 6–7 let po narození jejich nejmladšího dítěte zkoumám zvlášť pro různé úrovně vzdělání (základní a střední bez maturity, střední s maturitou a vysokoškolské).

Odhady ukazují, že pravděpodobnost, že bude žena s maturitním vzděláním 6–7 let po narození posledního dítěte pracovat v kvalifikačně náročném zaměstnání, vzrostla po zavedení nových pravidel vyplácení rodičovského příspěvku o tři procentní body (tedy o 7,5 %).¹¹ U žen se základním (a středním bez maturity) vzděláním byl dopad reformy zanedbatelný, pravděpodobně kvůli tomu, že tato skupina žen velmi málo zaostává kvalifikačně náročné zaměstnání.

Podobný je i poznatek ohledně dopadu reformy rodičovského příspěvku na průměrnou výši platu ve vykonávaném zaměstnání. U matek s maturitním vzděláním došlo k nárůstu tohoto ukazatele o 530 Kč měsíčně, což představuje zhruba 3 % průměrného platu v zaměstnáních kde matky dětí ve věku 6–7 let pracovaly v době před zavedením reformy. U ostatních skupin matek nedošlo k významným změnám.

Závěry

Tato studie kvantifikuje dopad reformy vyplácení rodičovského příspěvku v roce 2008. Tato reforma především umožnila čerpat rodičovský příspěvek po dobu kratší čtyř let, aniž by došlo ke krácení celkové vyplácené sumy. Ve studii je ukázáno, že tato změna vedla v průměru k výraznému zkrácení doby, kterou matky trávily na rodičovské dovolené, zejména ve skupině matek se středním a základním vzděláním. To v důsledku vedlo k lepšímu uplatnění těchto matek na trhu práce. Dopad reformy je měřen pomocí pracovního zařazení, a to v okamžiku, kdy nejmladšímu dítěti matky je šest až sedm let.

¹¹ Metoda rozdílů v rozdílech v tomto kontextu odhaduje průměrný dopad reformy na všechny matky dětí ve věku 6–7, let včetně těch, které v důsledku reformy neměnily délku rodičovské dovolené. Lze očekávat, že přímý efekt kratší doby strávené mimo trh práce je výrazně vyšší. Dostupná data nedovolují tento přímý efekt čistě odhadnout.

Takto silný dopad reformy na zkrácení doby strávené na rodičovské, a tímto také na pracovní zařazení matek, je překvapivý zejména z toho důvodu, že dostupnost školek byla poměrně malá a před a po reformě se nezměnila. Veřejné školky byly vesměs dostupné pouze dětem starším tří let, v některých regionech s vysokým převisem poptávky i později. Lze předpokládat, že kdyby dostupnost předškolní péče byla vyšší, byl by i efekt reformy na zkrácení doby strávené na rodičovské dovolené větší.

Tato studie se nevěnuje *dlouhodobým* dopadům zkrácení doby strávené na rodičovské dovolené na kariéru matek. Tyto dopady se mohou výrazně lišit od těch krátkodobých, a to z následujících důvodů. Relativně dlouhý pobyt mimo trh práce může v delším horizontu znamenat, že matky nenávratně ztrácí šanci na lepší kariéru, jelikož lépe placené profese vyžadují permanentní kontakt s vývojem v daném oboru. Na druhou stranu je možné, že rozdíly v uplatnění na trhu práce se v čase smazávají, jelikož matky, které strávily relativně delší dobu mimo trh práce, jsou schopny postupně dohnat ztrátu lidského kapitálu. K tomuto výzkumu je však třeba, aby od zkoumané reformy uplynula delší doba, která umožní zkoumat kariéru matek v delším časovém horizontu.

Literatura

Akgunduz Y. E. and Plantenga J. (2013). Labour market effects of parental leave in Europe. *Cambridge Journal of Economics*, 37, pp. 845-862.

Bartoš V. (2015). (Ne)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment. *Studie IDEA 1/2015*.

Bičáková B., Kalíšková K. (2015). Od mateřství k nezaměstnanosti. *Studie IDEA 8/2015*.

Bičáková, A., Kalíšková, K. (2016). Career Breaks after Childbirth: The Impact of Family Leave Reforms in the Czech Republic (No. 10149). *Institute for the Study of Labor (IZA)*.

European Commission (2014). A New Method to Understand Occupational Gender Segregation in European Labour Markets. *Luxembourg, Publication Office of the European Union*.

Kalíšková K. (2017). IDEA PRO VOLBY 2017, Podpora rodin s dětmi: Daně, dávky a veřejné služby. *Studie IDEA 7/2017*

Kalíšková K., Münich D. (2012). Češky: nevyužitý potenciál země. *Studie IDEA 3/2012*

Křížková, A., H. Hašková, L. Formánková, and H. Maříková. (2011). Pracovní dráhy žen v České republice. *Praha: Sociologické nakladatelství SLON*.

Mullerova, A. (2016). Mind the employment gap: an impact evaluation of the Czech “multi-speed” parental benefit reform. *EconomiX Working Paper 2016-30*.

Lalive R., Zweimuller J. (2009). How Does Parental Leave Affect Fertility And Return To Work? Evidence From Two Natural Experiments. *The Quarterly Journal of Economics*, 1363-1402.

Mincer J., Polachek S. W. (1978). The theory of human capital and the earnings of women: Women's earnings reexamined. *The Journal of Human Resources* 13(1), 118-134.

Pytlíková M. (2015). Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině. *Studie IDEA 11/2015*

Předchozí publikace

- Červenec 2018: Jiří Šatava. „[Průvodce seniora: Jak neprodělat při předčasném odchodu do důchodu](#)“
- Červenec 2018: Filip Pertold, Lucie Zapletalová. „[Komu školka \(ne\)pomůže? Zkušenosti ze série reforem předškolní péče v Německu](#)“
- Červen 2018: Daniel Münich, Vladimír Smolka. „[Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby](#)“
- Červen 2018: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Kde se nejvíce publikuje v predátorských a místních časopisech? Bibliometrická analýza trochu jinak](#)“
- Květen 2018: Alena Bičáková, Klára Kalíšková. „[The low-skilled in the Czech Republic](#)“
- Duben 2018: Jan Hanousek, Štěpán Jurajda. „[Názvy firem a jejich vliv na firemní výkonnost](#)“
- Leden 2018: Daniel Münich, Tomáš Protivínský. „[Co skrývají známky na vysvědčení?](#)“
- Prosinec 2017: Jiří Šatava. „[Růst disponibilních příjmů osob v letech 2005 až 2015: Kdo si polepšil?](#)“
- Prosinec 2017: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Místní časopisy ve Scopusu](#)“ ,
- Říjen 2017: Klára Kalíšková. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika v programech politických stran: přehled a rozbor](#)“
- Září 2017: Filip Pertold, Jiří Šatava. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Důchody a důchodci ve volebních programech](#)“
- Září 2017: Daniel Münich. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor](#)“
- Srpen 2017: Ján Palguta. „[Kdo je váš starosta: volební soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR](#)“
- Červenec 2017: Alena Bičáková, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová. „[Vrána k vráně sedá aneb důležitost oboru studia při výběru partnera](#)“
- Červen 2017: Daniel Münich. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření](#)“, *Interaktivní aplikace studie* <https://idea.cerge-ei.cz/platy-ucitelu>
- Červen 2017: Jiří Šatava. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Příjmy seniorů – práce, nástupní důchody a jejich valorizace](#)“
- Červen 2017: Oleg Sidorkin, Martin Srholec. „[Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms? A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes](#)“
- Květen 2017: Klára Kalíšková. „[IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby](#)“
- Květen 2017: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Pod pokličkou Beallových seznamů](#)“
- Březen 2017: Libor Dušek. „[Přísnější tresty za vraždy? Vyhodnocení dopadů legislativního návrhu](#)“
- Březen 2017: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Ženy a muži v českém výzkumu: publikační výkon, produktivita, spoluautorství a trendy](#)“
- Únor 2017: Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukáš, Filip Pertold „[Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí?](#)“
- Prosinec 2016: Lukáš Rečka, Milan Ščasný. „[80% snížení emisí skleníkových plynů: analýza vývoje energetiky České republiky do roku 2050](#)“
- Prosinec 2016: Iva Zvěřinová, Milan Ščasný, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselá. „[Výzkum preferencí obyvatel pro klimatické politiky: Podporují Češi, Poláci a Britové jejich zavedení?](#)“
- Prosinec 2016: Daniel Münich a Samuel Škoda. „[Světové srovnání českých a slovenských časopisů podle indikátorů Impact Factor \(IF\) a Article Influence Score \(AIS\)](#)“
- Prosinec 2016: Jiří Šatava. „[Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení](#)“
- Prosinec 2016: Ján Palguta, Martin Srholec. „[Stimulují přímé dotace soukromé výdaje firem na VaV? Metoda regresní diskontinuity](#)“, příloha „[Metodika hodnocení hospodárnosti účelové podpory pro aplikovaný výzkum a vývoj ve firmách](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček a Martin Srholec. „[Transfer znalostí do praxe podnikajícími akademiky v České republice](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček, Martin Srholec. „[Predátorské časopisy ve Scopusu](#)“
- Listopad 2016: Vít Macháček, Tereza Hrtúsová. „[Brexit vylepší vyjednávací pozici velkých států v Radě EU. Nejvíce posílí Polsko](#)“
- Říjen 2016: Ján Palguta. „[Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky](#)“

Září 2016: Daniel Münich, Vladimír Smolka. „[Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké](#)“

Srpen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Medzinárodné porovnanie kvality publikačného výkonu vedných odborov na Slovensku](#)“, „[Odborové prehľady](#)“

Červenec 2016: Jiří Šatava. „[Vliv mateřství na výši starobního důchodu](#)“

Červenec 2016: Ján Palguta. „[Dárci politických stran na trhu veřejných zakázek](#)“

Červen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství](#)“

Červen 2016: Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava. „[Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat](#)“

Květen 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009-2013](#)“

Květen 2016: Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice](#)“

Duben 2016: Miroslava Federičová, Filip Pertold, Michael L. Smith. „[Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia](#)“

Březen 2016: Jiří Šatava. „[Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému](#)“

Březen 2016: Ján Palguta, Filip Pertold. „[K čemu vede \(ne\)transparentnost veřejných zakázek?](#)“

Březen 2016: Klára Kalíšková, Daniel Münich, Filip Pertold. „[Veřejná podpora míst ve školách se vyplácí: Analýza výnosů a nákladů](#)“

Únor 2016: Filip Pertold. „[Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže](#)“

Leden 2016: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the Czech Republic](#)“, attachment „[Discipline sheets](#)“

Prosinec 2015: Libor Dušek, Jiří Šatava. „[Zdanění vysokopříjmových osob](#)“

Prosinec 2015: Libor Dušek. „[Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice](#)“

Prosinec 2015: Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda. „[Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice](#)“, příloha „[Oborové listy](#)“

Listopad 2015: Mariola Pytliková. „[Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině](#)“

Listopad 2015: Klára Kalíšková. „[Skills Mismatches in the Czech Republic](#)“

Listopad 2015: Jiří Šatava. „[Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice](#)“

Říjen 2015: Alena Bičáková, Klára Kalíšková. „[Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce](#)“

Září 2015: Jiří Šatava. „[Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic](#)“

Září 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice](#)“ (česká verze studie „A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic“ z června 2015)

Září 2015: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. „[Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech 2008-2012](#)“ (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele)

Září 2015: Daniel Münich, Mária Perignáthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka. „[Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní](#)“

Srpen 2015: Jan Švejnar. „[Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People](#)“

Červen 2015: Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich. „[A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic](#)“ (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice)

Květen 2015: Josef Montag, Lucie Zapletalová. „[Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod](#)“

Březen 2015: Vojtěch Bartoš. „[\(Ne\)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment](#)“

Prosinec 2014: Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová. „[Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen](#)“

Říjen 2014: Ágota Scharle. „[Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu?](#)“

Říjen 2014: Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová. „[Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb](#)“

Srpen 2014: Matěj Bajgar, Petr Janský. „[Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody](#)“

Červenec 2014: Štěpán Jurajda, Jiří Šatava. „[Budete mít nárok na důchod?](#)“

Červen 2014: Daniel Münich, Miroslava Federičová. „[Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematiky pohledem mezinárodního šetření](#)“

Červen 2014: Petr Bouchal, Petr Janský. „[Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují?](#)“

Květen 2014: Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě?](#)“

Březen 2014: Vilém Semerák. „[Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014](#)“

Březen 2014: Miroslava Federičová, Daniel Münich. „[Příprava na osmiletá gymnázia: velká žákovská steplechase](#)“

Březen 2014: Klára Kalíšková. „[Ženy v českém finančním sektoru 1994-2012: nové pracovní příležitosti pro mladé a vzdělané](#)“

Prosinec 2013: Daniel Münich, Tomáš Protivínský. „[Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012](#)“

Prosinec 2013: Libor Dušek, Jiří Šatava. „[Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou...](#)“

Prosinec 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému](#)“

Říjen 2013: Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma přímých daní?](#)“

Září 2013: Jiří Šatava. „[Dopad rozvodu na příjmy v důchodu](#)“

Červen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje](#)“

Květen 2013: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Dopady reformy I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců](#)“

Květen 2013: Petr Janský. „[Účastníci penzijního připojištění](#)“

Duben 2013: Martin Gregor. „[Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů?](#)“

Březen 2013: Pavel Hait, Petr Janský. „[Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti](#)“

Prosinec 2012: Vilém Semerák. „[Zachrání Čína české exporty? Studie](#)“

Listopad 2012: Petr Janský. „[Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013](#)“

Říjen 2012: Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár. „[Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů?](#)“

Říjen 2012: Ondřej Schneider. „[Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému](#)“

Říjen 2012: Ondřej Schneider, Jiří Šatava. „[Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře?](#)“

Září 2012: Vilém Semerák. „[Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku](#)“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)

Září 2012: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni](#)“ (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR)

Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „[Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce](#)“

Září 2012: Petr Janský, Zuzana Řehořová. „[The Commitment to Development Index for the Czech Republic](#)“ (výzkumný článek)

Září 2012: Daniel Münich, Jan Straka. „[Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti](#)“

Srpen 2012: Štěpán Jurajda, Daniel Münich. „[Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum](#)“

Srpen 2012: Libor Dušek. „[Kde hledat příčiny přeplněných věznic](#)“

Červen 2012: Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka. „[Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficit důchodového systému](#)“

Květen 2012: Klára Kalíšková, Daniel Münich. „[Česky: Nevyužitý potenciál země](#)“

Duben 2012: Libor Dušek, Petr Janský. „[Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů](#)“

Březen 2012: Petr Janský, Daniel Münich. „[Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR](#)“

Únor 2012: Ondřej Schneider. „[Rozpočtové instituce – evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku](#)“

Únor 2012: Petr Janský, Ondřej Schneider. „[\(Ne\)udržitelnost \(dluhu\) veřejných financí](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Evropská krize—Dopady měnové \(dez\)integrace na ČR](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení](#)“

Prosinec 2011: Vilém Semerák. „[Evropská krize—Limity čínské podpory](#)“

Srpen 2011: Ondřej Schneider. „[Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni](#)“

Červenec 2011: Petr Janský, Klára Kalíšková. „[Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi](#)“

Květen 2011: Ondřej Schneider. „[Penzijní dluh: Břímě mladých](#)“

Květen 2011: Libor Dušek, Ondřej Schneider. „[Poplatky penzijních fondů: Komentář](#)“

Duben 2011: Jan Hlaváč, Ondřej Schneider. „[Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší?](#)“

Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Březen 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty](#)“

Únor 2011: Libor Dušek, Petr Janský. „[Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácností](#)“

Prosinec 2010: Libor Dušek, Petr Janský. „[Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností](#)“

Září 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup](#)“

Květen 2010: Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[Jak inteligentně reformovat veřejné finance](#)“

Září 2009: Vilém Semerák, Jan Švejnar. „[New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief](#)“

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek

Studie 8 / 2018

© Barbara Pertold-Gebicka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.

DĚKUJEME VŠEM SPONZORŮM / WE THANK ALL OUR SPONSORS

Deloitte.

Jan Žůrek

Antonín Fryč
generální ředitel
WAREX, s. r. o.

Petr Šrámek
advokát

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

Vydavatel/Publisher: Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., Politických vězňů 7, 111 21 Praha 1, Česká republika

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

<http://idea.cerge-ei.cz>